

Medezeggenschap OR niet (altijd) duidelijk

Staatssecretaris Klijnsma verbetert de medezeggenschap van de ondernemingsraad (OR) als de pensioenregeling wijzigt. Het instemmingsrecht van de OR gaat over de inhoud van de pensioenregeling en niet over de uitvoering ervan. De reikwijdte van het instemmingsrecht roept nog vragen op. Wijzigingen in premie en indexaties vallen er namelijk soms wel en soms niet onder. Het blijft hoe dan ook wenselijk het besluitvormingstraject ruim op tijd te starten. Het instemmingsrecht geldt overigens niet als over de pensioenregeling inhoudelijke afspraken zijn gemaakt in een cao. En ook niet bij wijziging van een verplichtgestelde bedrijfstakpensioenregeling.

Staatssecretaris Klijnsma stuurde in december het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer. Het is een vervolg op de begin 2015 door minister Asscher gehouden internetconsultatie. Staatssecretaris Klijnsma verduidelijkte het voorstel op onderdelen.

Grens inhoud en uitvoering onduidelijk

De OR krijgt instemmingsrecht over de inhoud van de arbeidsvoorwaarde pensioen ongeacht de pensioenuitvoerder. Het maakt dus niet uit of de regeling wordt uitgevoerd door een pensioenfonds, verzekeraar of premiepensioeninstelling. Het instemmingsrecht gaat niet over de uitvoering van de pensioenregeling. Maar de grens tussen inhoud en uitvoering is niet altijd duidelijk. In de uitvoeringsovereenkomst kunnen pensioenaspecten staan waarvoor instemming vereist is. Veel reacties in de internetconsultatie wezen ook op deze onduidelijkheid.

Directe invloed op pensioenovereenkomst

Het kabinet bepaalt nu dat het gaat om regelingen die direct van invloed zijn op de pensioenovereenkomst. Het gaat in elk geval om een regeling over de manier waarop de verschuldigde premie wordt vastgesteld en een regeling over toeslagverlening. Afspraken over de premie kunnen inderdaad van invloed zijn op het pensioen. Maar dat geldt niet voor zuiver procedurele afspraken. Het toeslagbeleid heeft invloed op het pensioen, maar de uitwerking daarvan is vaak opgedragen aan het pensioenfondsbestuur. In dat geval heeft de OR geen instemmingsrecht.

Pensioencontract zo compleet mogelijk

Ook andere onderdelen van de uitvoeringsovereenkomst kunnen direct van invloed zijn op de pensioenovereenkomst. De ondernemer en de OR kunnen van mening verschillen. Is bijvoorbeeld het schrappen van een bijstortverplichting door de werkgever instemmingsplichtig? Volgens het voorontwerp was dat het geval. Nu staat het er niet meer in. Het instemmingsrecht geldt voor wijzigingen van de pensioenovereenkomst. Een oplossing is daarom om het pensioencontract zo compleet mogelijk te maken. Dan blijft de uitvoeringsovereenkomst buiten het instemmingsrecht.

Vrijwillige regelingen bedrijfstakpensioenfonds

Het instemmingsrecht geldt volgens de toelichting ook niet voor ondernemers die zich vrijwillig aansluiten bij een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Dat is zo geregeld omdat zij geen mogelijkheden hebben om zelfstandig de regeling te wijzigen. Vergelijkbaar is de situatie dat

ondernemers een aanvullende pensioenregeling door het bedrijfstakpensioenfonds laten uitvoeren. Onduidelijk is of in dat laatste geval het instemmingsrecht wel aan de orde is.

OR aan zet bij ander toezichtkader

De OR heeft geen instemmingsrecht over de pensioenuitvoerder. Maar wel voor het onderbrengen van het pensioen bij een buitenlandse pensioenuitvoerder. Dan gaat namelijk een ander toezichtkader gelden. Met als gevolg andere zekerheidswaarborgen. Ook als een werkgever een verzekerde regeling beëindigt en de pensioenregeling onderbrengt bij een (algemeen) pensioenfonds verandert het toezichtkader. Met als gevolg minder zekerheidswaarborgen. Ook in dat geval lijkt een instemmingsrecht als extra waarborg passend.

Wijziging door pensioenfonds

Volgens de toelichting heeft de OR instemmingsrecht als de ondernemer van plan is de bevoegdheid tot wijziging van de pensioenovereenkomst over te dragen aan het pensioenfondsbestuur. Dat kan van belang zijn bij de overstap naar een Algemeen Pensioenfonds.

Informatieplicht zonder instemmingsrecht schrappen

Omdat de OR instemmingsrecht krijgt over bepaalde aspecten van de uitvoeringsovereenkomst, moet de ondernemer de OR informeren over elk voorgenomen besluit over een uitvoeringsovereenkomst. Er kan immers verschil van mening zijn of de OR instemmingsrecht heeft. Maar de informatieplicht geldt ook als de OR geen instemmingsrecht heeft, omdat over de pensioenregeling inhoudelijke afspraken zijn gemaakt in een cao. Verder is de informatieplicht uitgebreid tot een uitvoeringsreglement.

Meer duidelijkheid wenselijk

De grens tussen inhoud en uitvoering is niet altijd eenduidig. Onder het instemmingsrecht vallen ook uitvoeringsaspecten in de pensioenovereenkomst en pensioenaspecten in de uitvoeringsovereenkomst. Wij verwachten mogelijk discussies tussen ondernemer en OR. De pensioenadviseur dient het verschil tussen directe en indirecte invloed in te schatten. De werkgever kan problemen voorkomen door het pensioencontract zo compleet mogelijk te maken. Dan zou de uitvoeringsovereenkomst technisch gezien buiten het instemmingrecht kunnen blijven.

Heeft u vragen, opmerkingen of wilt u een afspraak maken, dan kunt u mij bereiken via:

T: 055-7851377 of 010-7982435

M: 06-16026504

E: erik@hertgerspensioenadvies.nl

Apeldoorn, 11 april 2016

Erik Hertgers

Hertgers Pensioen Advies

Disclaimer

Dit artikel is geschreven naar de inzichten van 11 april 2016. Hertgers Pensioen Advies heeft bij het redigeren van dit artikel de nodige zorgvuldigheid betracht. Hertgers Pensioen Advies is niet verantwoordelijk voor schade die ontstaat als gevolg van onjuistheden in dit artikel.